

Årsrapport 2007

1. Beretning
 - præsentation af virksomheden (ministerium, mission og vision, hovedopgaver)
 - faglige resultater
 - årets økonomiske resultat
 - finansielle nøgletal
2. Målrapportering
 - skematisk oversigt
 - uddybende analyser og vurderinger
 - Redegørelse for reservation
3. Regnskab
4. Påtegning
5. Bilag

1. Beretning

1.1. Præsentation af virksomheden

Rådet for Frivilligt Socialt Arbejde er nedsat af den daværende socialminister pr. 1. juli 2004 og har 12 medlemmer, der er udpeget i kraft af deres personlige engagement og kendskab til den frivillige sociale sektor. Rådet drives som en statsinstitution finansieret over finansloven. Rådet overgik til velfærdsministeriet ved oprettelsen af dette i november 2007. Da Rådet nu hører under velfærdsministeriet, vil denne betegnelse for klarheds skyld blive anvendt i rapporten, uagtet at Rådet i størstedelen af 2007 hørte under socialministeriet.

Rådets formål er at rådgive velfærdsministeren og Folketinget om udviklingstendenser og muligheder indenfor den frivillige sociale verden. Rådet ønsker som aktør at bidrage til at fremme debatten om frivillighedens vilkår, og visionen er en stærk frivilligsektor, der skaber menneskelig trivsel og sammenhængskraft i samfundet.

Rådet afgiver høringssvar, deltager som faglig ekspertise i arbejdsgrupper, bestyrelser o.a., igangsætter aktiviteter og projekter, udarbejder analyser og politikforslag, afholder konferencer og seminarer, deltager med oplæg på møder, konferencer m.v.

2005 var et etableringsår for Rådet, mens Rådet i 2006 i fuldt omfang kunne fokusere på sine faglige opgaver, som fastlagt ud fra Rådets valg af temaer. I 2007 skulle Rådet nyudpeges pr. 1. juli 2007, og i vedtagelsen af handlingsplanen var således taget forbehold for, at et nyt råd skulle vedtage handlingsplan for efteråret 2007. I april 2007 blev Rådets medlemmer imidlertid anmodet om at forlænge deres udpegningsperiode indtil udgangen af december 2007, hvilket alle takkede ja til. I december 2007 blev Rådet anmodet om yderligere at forlænge perioden frem til 31. marts 2008. Denne usikkerhed omkring udpegningen af et nyt råd har haft stor betydning for arbejdet i 2007. Rådet har i 2007 bestået af 11 medlemmer, da der ikke er foretaget udpegnings på en vakant plads ved et rådsmedlems udtrædelse i 2006.

Rådet har i 2007 haft fokus på fire indsatsområder. Finansieringen af frivilligt socialt arbejde er en afgørende problemstilling for at sikre sektorens overlevelse. Rådet har derfor arbejdet for at skabe enighed om en ny finansieringsmodel. Kapacitetsudvikling har været et indsatsområde særligt på grund af presset fra omverdenen, og Rådet har arbejdet for at sikre forankring af tilbud om kapacitetsudvikling til foreningerne. Samarbejde mellem forskellige frivilligsektorer har været tredje indsatsområde med fokus på at afsøge veje for dette i Danmark, hvor der ikke er tradition herfor. Deltagelse og adgang til frivilligt socialt arbejde har været sidste indsatsområde med fokus på at skabe reel lige adgang for deltagelse.

Der er rekrutteret barselsvikar for projektleder for Rådets to projekter samt rekrutteret yderligere en projektmedarbejder. Der er derudover rekrutteret barselsvikar for Rådets overassistent.

1.2. Faglige resultater

Rådets arbejde tager udgangspunkt i fastlagte mål og indsatsområder nedfældet i Rådets handlingsplan. Rådet arbejdede i 2007 indenfor fire indsatsområder. Der redegøres nedenfor kort for de faglige resultater sat i forhold til det samlede ressourceforbrug. For en konkret gennemgang af Rådets mange aktiviteter henvises til handlingsplanen.

Tabel 1. Omkostninger fordelt på opgaver/aktiviteter

Opgave/aktivitet	Omkostninger, mio. kr.
Rådgivning af ministeren og Folketinget	732.000 kr.
Finansieringsmodel	915.000 kr.
Kapacitetsudvikling	732.000 kr.
Samarbejde ml. frivilligsektorer	75.000 kr.
Deltagelse og lige adgang til frivilligt socialt arbejde	915.000 kr.
Formidlingsarbejde mv.	293.000 kr.
I alt	3.662.000 kr.

1.2.1. Rådets rådgivning af ministeren og Folketinget

Rådet følger løbende rammebetingelserne for udviklingen i det frivillige sociale arbejde, og har på denne baggrund en løbende dialog med såvel velfærdsministeren som Folketinget. Der er i 2007 afholdt møde med den daværende socialminister samt afholdt møde med Folketingets Socialudvalg. Derudover er der afholdt løbende møder med frivilligheden i socialministeriets departement. Ministeren deltager sædvanligt ligeledes med oplæg på Rådets årsmøde men dette var ikke muligt grundet den igangværende regeringsdannelse. Rådet har derudover løbende sendt skriftlige henvendelser til ministeren angående forslag til ændringer af rammebetingelser for det frivillige sociale arbejde samt generelle problemstillinger, Rådet gennem sit arbejde bliver opmærksom på. Rådgivning indgår derudover som delelement i arbejdet indenfor de fire indsatsområder.

Rådet har endvidere afgivet i alt syv høringssvar på lovforslag samt fremlagt yderligere forslag for den daværende socialminister samt Folketinget i forbindelse med de forskellige indsatsområder.

Det vurderes, at denne opgave samlet set har fyldt 20 pct. i Rådets arbejde.

1.2.2. Indsatsområde 1: Finansieringsmodel

Rådet har gennem en årrække arbejdet på en ny samlet model for finansiering af den frivillige sociale verden. Dette forslag til model er fremlagt på møde for den daværende socialminister og ligeledes fremlagt på møde for Folketingets Socialudvalg. Rådet har noteret, at et forslag om at vurdere perspektivet i at gennemføre en omlægning af de statslige tilskud, der tildeles frivillige sociale organisationer, er skrevet ind i Regeringens udspil til kvalitetsreformen.

Rådet har endvidere deltaget aktivt i følgegruppen for § 115-redegørelsen for 2006. Derudover har Rådet i samarbejde med KL gennemført en undersøgelse af kommunernes bidrag til frivilligt socialt arbejde gennem § 18 i 2007.

Endelig har Rådet arbejdet med etablering af uddannelsespuljen for 2008-2011, som Rådet er bevillingshaver på gennem satspuljebevilling.

Det vurderes, at denne opgave samlet set har fyldt 25 pct. i Rådets arbejde.

1.2.3. Indsatsområde 2: Kapacitetsudvikling

Rådet har igennem flere år arbejdet med at sikre kapacitetsudvikling af den frivillige sociale verden. Rådet har i samarbejde med Center for Frivilligt Socialt Arbejde afholdt temadag om uddannelses tilbud m.v. Derudover har Rådet formuleret anbefalinger til at sikre kapacitetsopbygning i foreningslivet og her arbejder man konkret for det første med governance eller ledelse i frivillige sociale foreninger og for det andet videndeling og netværksdannelse. Endvidere er problemstillingerne løbende rejst og drøftet på møder bl.a. med kommuner og KL's Social- og Arbejdsmarkedsudvalg.

Det vurderes, at denne opgave samlet set har fyldt 20 pct. i Rådets arbejde.

1.2.4. Indsatsområde 3: Samarbejde mellem forskellige frivilligsektorer

Rådet har ønsket at sætte fokus på samarbejde på tværs af frivilligsektorer, som man i Danmark traditionelt tænker adskilt fra hinanden. Rådet har i samarbejde med Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF) og Kulturelle Samråd søgt at udarbejde et fælles koncept for lokale foreningskontrakter, der skulle føre til en fælles indsats. Det fælles projekt måtte dog opgives, men Rådet har i dialogen med kommuner argumenteret for udviklingen af såvel frivilligpolitikker som mere udfoldede foreningskontrakter eller charters.

Rådet har afsøgt interessen for at etablere et tværgående netværk, og der er i denne forbindelse afholdt møder med bl.a. idrætslivet. Der har dog ikke været interesse for et sådant netværk, og idéen måtte derfor opgives, hvormed målet ikke er opfyldt. Rådet har derimod gennem en årrække haft et tæt samarbejde med sin svenske søsterorganisation, et samarbejde der i 2007 er udbygget med den norske pendant. Rådet har endvidere fortsat en tæt dialog med indsamlingsorganisationerne, herunder organisationer på det humanitære område (ISOBRO), idrætten og Rådet for Etniske Minoriteter. Endvidere er der i forbindelse med finansieringsoplæg etableret dialog med idrætsorganisationerne.

Det vurderes, at denne opgave samlet set har fyldt godt 2 pct. i Rådets arbejde.

1.2.5. Indsatsområde 4: Deltagelse og lige adgang til frivilligt socialt arbejde

Rådet har i 2007 igangsat to eksternt finansierede projekter. "Frivillige i mange farver" har til formål at skabe kontakt mellem traditionelle frivillige sociale foreninger og etniske minoritetsforeninger, samt sikre flere frivillige med etnisk minoritetsbaggrund i det traditionelle foreningsliv. "Medborgerskab – unge som aktive frivillige" har til formål at oplyse unge om frivilligt socialt arbejde samt sikre unge adgang til at arbejde frivilligt i frivillige sociale foreninger. Projekterne fortsætter begge i 2008, og for målopfyldelse henvises til projekternes projektplaner og statusopgørelser¹. Rådet har endvidere fokus på at sikre nye typer af fri-

¹ Projektplaner og statusopgørelser kan rekvireres ved henvendelse til Rådets sekretariat.

villige gennem social innovation og samarbejde med såvel den offentlige sektor som erhvervslivet. Eksempler herpå nævnes ved konferencer og temadage og er publiceret på Rådets hjemmeside. Rådets medlemmer deltager løbende i debatarrangementer og særligt formanden bruger mange ressourcer på dette arbejde. Rådet har ydermere været tæt involveret i oprettelsen af Center for Socialt Entreprenørskab ved RUC, hvor formanden har sæde i centrets *advisory board*.

Det vurderes, at denne opgave samlet set har fyldt 25 pct. i Rådets arbejde.

1.2.6. Det formidlingsorienterede arbejde

Rådet har som mål at fremme Rådets synlighed blandt foreningsliv, politikere og offentlighed. Rådet har derfor i 2007 afholdt to temadage samt et årsmøde. Derudover har formanden deltaget med oplæg på 16 møder i kommuner og foreninger. Rådet har endvidere afgivet beretning samt pjecer i forbindelse med de to projekter. Endelig har formanden deltaget i en række paneldebatter. Endvidere søger Rådet ud fra de givne ressourcer at være til syne i pressen, og der har i den forbindelse været en række artikler, bl.a. om de to projekter, og Rådet er citeret i en række artikler i dagspressen samt ved interview i radioavisen.

Det vurderes, at denne opgave samlet set har fyldt 8 pct. i Rådets arbejde.

1.2.7. Samlet vurdering

Det må konstateres, at en række eksterne forhold har påvirket Rådets arbejdsmuligheder i 2007. For det første har det forhold, at Rådet skulle have været genudpeget pr. 1. juli, betydet en usikkerhed i Rådets arbejde i forhold til, i hvor høj grad man har haft mulighed for at igangsætte aktiviteter samt indgå i forpligtende samarbejder. For det andet har det forhold, at en række tiltag var indskrevet i kvalitetsreformen og derfor har afventet forhandling af denne, betydet, at Rådet på en række af de konkrete indsatser har været nødt til at afvente resultater af forhandlinger om kvalitetsreformen frem for at igangsætte de forventede aktiviteter. En række personalemæssige forhold i forbindelse med barsel har endvidere påvirket målopfyldelse og ressourceforbrug.

Rådet har arbejdet aktivt og skabt opmærksomhed om indsatsområder såvel politisk som i foreningslivet, og det vurderes, at de faglige resultater, herunder den samlede målopfyldelse sat i relation til ressourceforbruget har været tilfredsstillende.

1.3. Årets økonomiske resultat

Rådets regnskab viser i 2007 omkostninger på 3,6 mio. kr. og indtægter på 3,2 mio. kr. Årets resultat er således et underskud på 0,4 mio. kr.

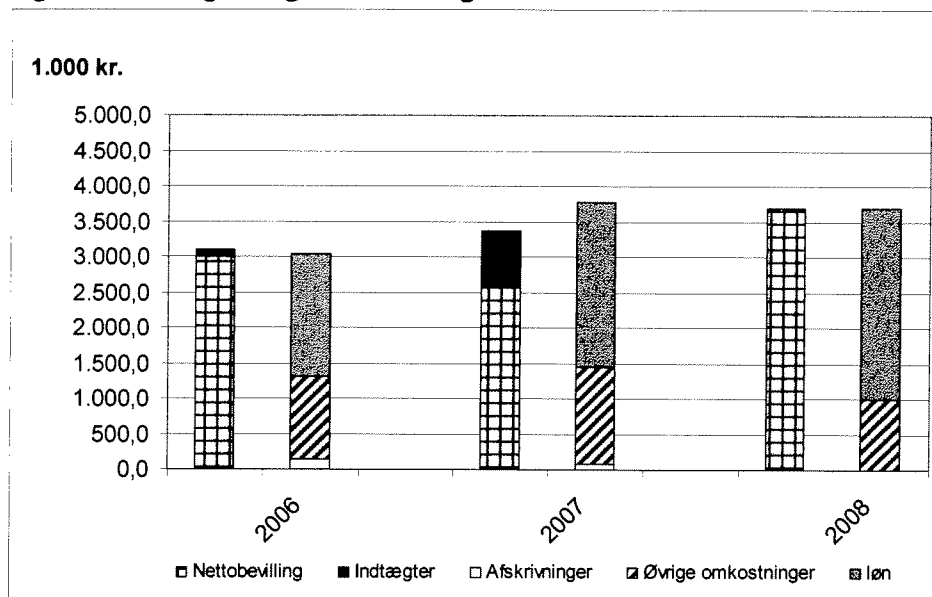
Underskuddet henføres til udgifter finansieret af projekt bevillinger (tilskud til egen drift) og dækkes af Rådets akkumulerede overskud, der primo 2007 var på 0,9 mio. kr.

Af den indtægtsførte bevilling på 3,2 mio. kr. er 0,6 mio. kr. disponeret som reserveret bevilling til anvendelse i 2008, se nærmere herom under pkt. 2.3. *Redegørelse for reservation.*

	2006	2007
Ordinære driftsindtægter	-3.107	-3.256
Ordinære driftsomkostninger	2.901	3.629
<i>heraf personaleomkostninger</i>	1.728	2.315
Andre driftsposter, netto	0	71
Finansielle poster, netto	0	-38
Ekstraordinære poster, netto	0	0
Årets resultat	-206	407
	Driftsbevilling	Driftsbevilling
Indtægter	108	767
Udgifter	2.745	3.774
Årets nettoudgifter (ekskl. bevillinger)	2.637	3.007
Bevilling (nettotal) inkl. TB	3.000	2.600
Årets overskud	363	-407
Til videreførelse	363	-407
	31-12-2006	31-12-2007
Anlægsaktiver		
<i>Heraf immaterielle anlægsaktiver</i>	0	0
<i>Heraf materielle anlægsaktiver</i>	222	160
Finansielle anlægsaktiver		60
Omsætningsaktiver	1.311	2.333
Aktiver i alt	1.532	2.553
Egenkapital	962	556
Hensatte forpligtelser	0	0
Øvrige forpligtelser	631	1.997
Passiver i alt	1.592	2.553

Nedenfor præsenteres Rådets økonomiske nøgletal grafisk i tidsserier, der omfatter regnskabsåret (2007), det foregående regnskabsår (2006) og budgettallene for 2008.

Figur 1: Indtægter og omkostninger

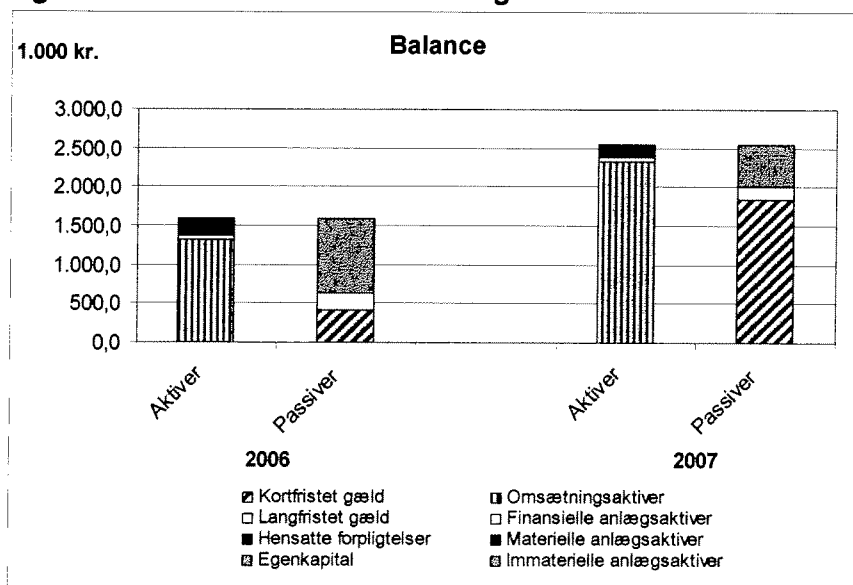
Figur 1 illustrerer forholdet mellem Rådets indtægter og omkostninger. Forskellen mellem søjlerne svarer til årets resultat. Figuren viser også sammensætningen af Rådets indtægter, dvs. den indtægtsførte bevilling og øvrige indtægter samt omkostningernes sammensætning fordelt på løn, afskrivninger og øvrige omkostninger.

Størstedelen af Rådets indtægter bestod i 2007 af nettoudgiftsbevilling på 2,6 mio. kr. Derudover har Rådet haft indtægt på 650.000 kr. fra projektbevillingerne.

Hovedparten af Rådets omkostninger udgøres af lønninger og personaleomkostninger, som i 2007 var på ca. 2,3 mio. kr. Derudover har Rådet i 2007 foretaget afskrivninger svarende til 88.044 kr. De øvrige omkostninger indeholder hovedsageligt ordinære driftsomkostninger samt interne statslige overførselsudgifter.

Budgettallene for Rådets indtægter og omkostninger for 2008 er illustreret inkl. reservationsbevilling på 0,6 mio. kr.

Figur 2: Balancens sammensætning

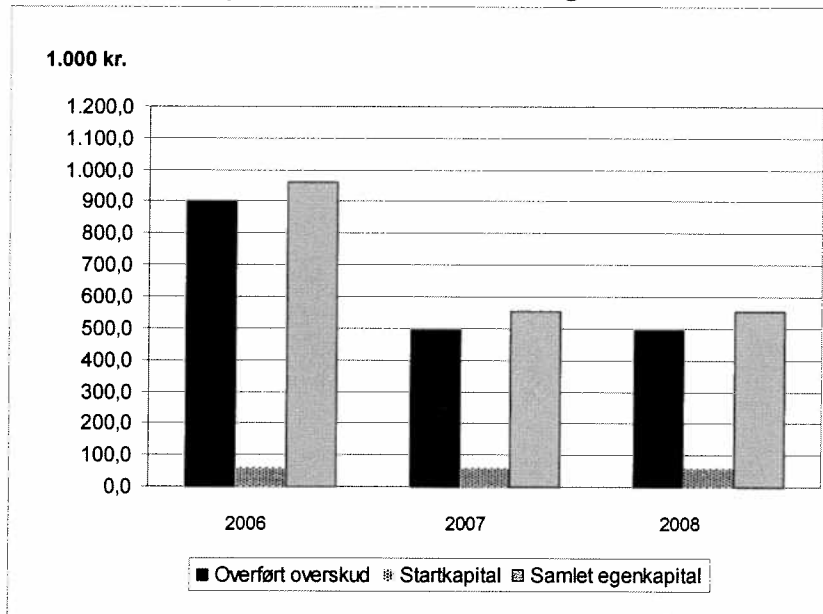

Figur 2 viser sammensætningen af Rådets balance.

Størstedelen af Rådets aktiver består af omsætningsaktiver på i alt 2,3 mio. kr. (hvoraf hovedparten består af likvide beholdninger på ca. 2,1 mio. kr.), materielle anlægsaktiver på ca. 0,2 mio. kr. (inventar og IT-udstyr).

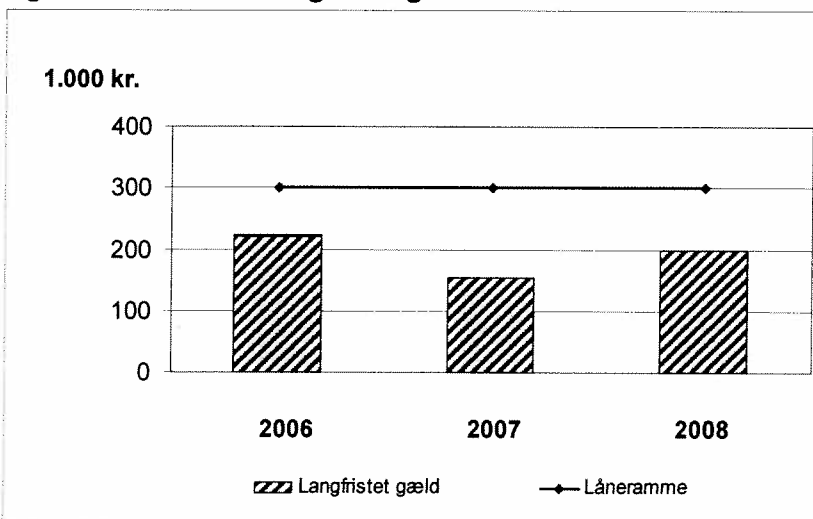
Rådets passiver består af egenkapitalen (startkapital samt overført overskud) på 0,6 mio. kr., kortfristede gældsforpligtelser på 1,8 mio. kr. (inkl. reserveret bevilling på 0,6 mio. kr.) samt langfristet gæld på 0,2 mio. kr.

Figur 3: Egenkapitalens sammensætning

Figur 3 viser egenkapitalens sammensætning ultimo året. Det overførte overskud er på 0,5 mio. kr., startkapitalen udgør 0,1 mio. kr.

Figur 4: Låneramme og SKB-gæld

Figur 4 viser sammensætningen af Rådets saldi i SKB ultimo året, hvor Rådets samlede SKB-gæld sammenholdes med Rådets låneramme. Som det kan ses i figuren, har Rådet ikke overskredet lånerammen.

1.4. Forventninger til det kommende år

Rådet står overfor den særlige udfordring, at konditionerne for arbejdet i Rådet først kendes efter d. 1. april 2008, hvor der skal være udpeget et nyt råd. Det forventes, at der i løbet af 2008 udpeges nyt råd, der fastlægger en handlingsplan. Det forventes endvidere, at de forslag i kvalitetsreformen, der ligger inden for det frivillige område, gennemføres.

2. Målrapportering

2.1. Skematisk oversigt

Den skematiske oversigt er udarbejdet med udgangspunkt i Rådets handlingsplan.

Aktivitet/område	Mål	Output	Status
Finansieringsmodel			
Udvikling af ny finansieringsmodel	Beskrivelse af en ny model, som har opbakning såvel i organisationer som politisk	En samlet model for finansiering af den frivillige sociale verden Tekst i finanslov 2008 om finansiering af den frivillige sociale verden	Opfyldt Delvis opfyldt da tekst i kvalitetsreform frem for fi-
§ 115/18	At sikre anvendelse af § 18-midlerne til frivilligt socialt arbejde	At bidrage til socialministeriets Redegørelse over § 115-midlerne 2006 Fokus på anvendelse af tidligere amtslige midler Arbejde på gennemførelse af forslag om tilbageførsel af uforbrugte midler	Opfyldt
Uddannelsespuljen	At sikre finansiel støtte til uddannelse af frivillige	Udmøntning af uddannelsespulje til søgning for frivillige sociale organisationer	Opfyldt
Kapacitetsopbygning			
Afvikling af netværksdag om uddannelsestilbud	At afdække eksisterende uddannelsestilbud til den frivillige sociale verden	Kortlægning af de eksisterende uddannelsestilbud	Opfyldt
Forslag til kapacitetsudvikling / opbygning	At sikre at frivillige sociale organisationer har den nødvendige kapacitet til at forholde sig til krav fra omverdenen	Forslag til model for kapacitetsopbygning	Opfyldt
Italesættelse af tema-tikker	At sikre opmærksomhed på den frivillige sociale verdens muligheder og vilkår for at agere	Øget synlighed om konsekvenser for den frivillige sociale verden ved de krav, der stilles fra omverdenen	Opfyldt
Samarbejde mellem frivilligsektorer			
Foreningskontrakt (lokalt charter)	At skabe et fælles grundlag for det frivillige arbejde i kommunerne	Publikation med foreningskontrakt og afholdelse af konference i samarbejde med andre sektorer. Udvikling af foreningskontrakter for det lokale foreningsliv i en række kommuner.	Ikke opfyldt
Etablering af tværgående netværk	At skabe en platform for diskussion af fælles interesser og sager	Tage initiativ til tværgående netværk	Ikke opfyldt
Nordisk samarbejdsforum	At udveksle erfaringer med andre nordiske lande	Deltagelse i to nordiske netværksmøder	Opfyldt

Årsrapport 2007 for Rådet for Frivilligt Socialt Arbejde

Deltagelse og lige adgang til frivilligt socialt arbejde			
Integrationsprojekt ²	At øge samarbejdet mellem etniske minoritetsforeninger og traditionelle frivillige sociale organisationer	Jf. output fra projektplan	Opfyldt
Medborgerskabsprojekt ³	At øge interessen blandt unge for frivilligt socialt arbejde	Jf. output fra projektplan	Opfyldt
Social innovation og samarbejde med offentlig sektor og erhvervslivet	At skabe udvikling og inddragelse af nye typer frivillige særligt gennem samarbejde med offentlig sektor og erhvervslivet	Samling af eksempler på samarbejder mellem frivillige sociale organisationer, offentlig sektor og virksomheder	Delvis opfyldt
Deltagelse i debatarangementer	Påvirke arbejdet i den frivillige sociale verden	Deltagelse i arrangementer og hermed fremmelse af Rådets synspunkter	Opfyldt
Forskningsmæssige indsatser	At følge udviklingen i den frivillige sociale sektor	Viden om udviklingen indenfor den frivillige sociale sektor Formulering af eventuelle behov for yderligere forskningsmæssige indsatser til forelæggelse for socialmi-	Delvis opfyldt
Drift og tværgående opgaver			
Dialog med ministeren	At rådgive ministeren om rammerne for frivilligt socialt arbejde	Rådgivning af minister i forhold til rammerne for frivilligt socialt arbejde, herunder finansieringsmodel og model for kapacitetsopbygning	Opfyldt
Dialog med folketinget	At sikre gode rammer for frivilligt socialt arbejde	Opbakning til Rådets forslag	Opfyldt
Dialog med kommunerne	At sikre opmærksomhed i kommunerne på centrale områder indenfor samarbejdet med frivillige sociale organisationer	Fokus i kommuner på samarbejdsflader med frivillige sociale organisationer i forhold til bl.a. sundhedscentre, frivilligpolitikker, kapacitetsopbygning	Opfyldt
Årsmøde	At skabe debat om relevante temaer i den frivillige sociale verden samt sikre input til Rådets arbejde	Årsmøde	Opfyldt
Bestyrelser, arbejds- og følgegrupper	At fremme vilkår og rammer for frivilligt socialt arbejde	Sikring af gode rammer for arbejdet i den frivillige sociale verden	Opfyldt
Høringssvar	At sikre de bedst mulige vilkår for frivilligt socialt arbejde	Høringssvar på relevant lovgivning	Opfyldt
Formidling	At fremme Rådets synlighed		Delvis opfyldt

² Jf. projektplan for nærmere beskrivelse af aktiviteter.

³ Jf. projektplan for nærmere beskrivelse af aktiviteter.

2.2. Uddybende analyser og vurderinger

Rådet har inden for rammerne af sin formålsbeskrivelse § 2, stk. 1-6 arbejdet for at påvirke rammerne for den frivillige sociale sektor samt frivillighedens vilkår og udviklingsmuligheder. Rådet vurderer, at man har arbejdet målrettet på dette inden for de indsatsområder, der i handlingsplanen er lagt som den overordnede ramme.

Det vil være relevant at henlede opmærksomheden på en række centrale resultater for en uddybende vurdering.

Indsatsområdet finansiering udgør en stor del af Rådets arbejde, da de finansielle vilkår udgør en essentiel del af rammebetingelserne for det frivillige sociale arbejde. Finansiering er således centralt for opfyldelsen af Rådets mission. Arbejdet har været opdelt i tre store hovedområder. For det første forslaget til en ny finansieringsmodel for frivilligt socialt arbejde. Forslaget er forelagt såvel den daværende socialminister som Folketingets Socialudvalg på møder primo 2008. Rådet har herefter kunnet notere sig, at det af regeringens forslag til kvalitetsreform fra august 2007 fremgår, at regeringen i første halvår af 2008 vil vurdere perspektivet i at gennemføre en omlægning af de statslige tilskud, der tildeles frivillige sociale organisationer, hvilket må vurderes at være en vægtig del af målopfyldelsen, der i denne sammenhæng kan træde i stedet for målet om en tekst herom i Finansloven for 2008. Herefter har Rådet afventet forhandlinger om kvalitetsreformen. Rådet vil dog uanset udfaldet af forhandlinger fortsat prioritere en omlægning af de statslige tilskud højt.

På det lokale plan har Rådet arbejdet særligt med de økonomiske rammebetingelser for de lokale foreninger ved for det første at bidrage aktivt til arbejdsgruppen for § 115-redegørelsen for 2006 samt gennemføre en egen undersøgelse af udbetalingen af § 18-midler i samarbejde med KL. Det er vurderingen, at dette arbejde er særligt konstruktivt og har stor værdi i forhold til at sætte fokus på og sikre, at kommunerne anvender § 18-midlerne til frivilligt socialt arbejde. Samarbejdet med KL herom er et eksempel på, hvordan det er lykkedes Rådet at sandsynliggøre, at det er i kommunernes interesse at anvende midlerne til frivilligt socialt arbejde. Arbejdet bidrager således væsentligt til at fremme vilkårene for lokale frivillige sociale foreningers arbejde.

En særlig opgave i forbindelse med finansiering, der har trådt til indsatsområdet om kapacitetsudvikling, er arbejdet med at planlægge den nye Uddannelsespulje for 2008-2011, hvortil Rådet har en reservation i satspuljen for 2008 på 11 mio. kr. årligt i en fire-årig periode. Målet om at sikre finansiell støtte til uddannelse af frivillige er opfyldt, og puljens tilrettelæggelse er efter et større ressourceforbrug faldet tilfredsstillende på plads. Det vurderes, at puljen er et centralt element for Rådet i at sikre gode rammebetingelser for arbejdet i organisationerne, og Rådet har derfor prioriteret arbejdet med at etablere organisationen omkring den nye pulje højt. Samtidig giver arbejdet i puljen et solidt indblik i arbejdet i organisationerne, og Rådet har derfor som supplement til de eksisterende evalueringer og indenfor Rådets eget budget, prioriteret at iværksætte en egen evaluering af puljens A-støtte til foreningernes egne kurser. Dette vurderes at kunne give Rådet et solidt grundlag for at kunne argumentere for fordelingen af midler mellem de forskellige støtteformer, samt for en viden om, hvad støtten bidrager med på organisationsniveau i den enkelte forening.

Frivillige sociale organisationer bliver i stigende grad mødt med krav og forventninger fra omverdenen, der ligger uden for det at drive et værested eller være besøgsven. Derfor er

kapacitetsudvikling i organisationslivet afgørende for at sikre rammerne for en frivillig social sektor, der fortsat kan bidrage til velfærdssamfundet. Som nævnt har arbejdet med at sikre en fortsat uddannelsespulje elementer heraf, da den kursusvirksomhed, der foregår i dette regi, også i den nye form er med til at opkvalificere arbejdet i frivillige sociale foreninger. Rådet har endvidere i et internt udviklingsarbejde identificeret, beskrevet og igangsat arbejdet med initiativer indenfor to tematikker, governance eller ledelse i frivillige sociale foreninger samt videndeling og netværksdannelse, der nu indgår i Rådets arbejde. Det vurderes, at udvikling indenfor disse områder vil være afgørende for, at foreningslivet i fremtiden kan imødekomme de krav, der stilles fra omverdenen.

En ny arbejdsmetode, der er taget i brug i 2007, er projektarbejde, idet Rådet har igangsat to projekter, der er eksternt finansieret. Projekterne arbejder efter egne projektbeskrivelser og målformuleringer, som ikke skal gennemgås nærmere her. Projekternes bidrag til Rådets samlede viden og arbejde med lige adgang for deltagelse i frivilligt socialt arbejde er dog relevant at berøre. Projekterne bidrager bl.a. med viden om, hvordan udvalgte målgrupper med fordel kan inddrages som frivillige, viden om særlige målgruppers behov både som frivillige og som brugere, tæt dialog med frivilligcentre samt særligt centralt indgående viden om lokale foreningers behov. Det vurderes derfor, at projekternes bidrag til Rådets samlede viden og arbejde er betragteligt, særligt sat i forhold til de ressourcer, der i Rådet anvendes herpå.

Der er i Danmark ikke tradition for at tænke frivilligt arbejde på tværs af sektorer, men da en del tværgående problemstillinger vedrørende rammebetingelser for frivilligt arbejde gør sig gældende, har Rådet fundet det relevant at afsøge mulighederne for at etablere et tværgående samarbejde særligt på lokalt plan. Rådet har derfor arbejdet på i samarbejde med DUF og Kulturelle Samråd at udarbejde en model for lokale foreningskontrakter, der skulle gå på tværs af den traditionelle sektoropdeling. Samarbejdet måtte dog opgives, da DUF efter et større konkret arbejde alligevel ikke var interesseret i at stå sammen om en egentlig tværgående model for samarbejdet mellem kommuner og foreningsliv. De ressourcer, der var anvendt på dette udviklingsarbejde, er dog, trods det konkrete arbejdes manglende målopfyldelse, ikke gået til spilde, men er anvendt i Rådets egen kommunikation med kommunerne, hvor der i såvel møder som ved oplæg i forskellige kommunale sammenhænge er lagt stor vægt på betydningen af udviklingen af frivilligpolitikker i kommunerne. Dette arbejde er ligeledes videreført ved temadag om det lokale samarbejde i april 2007 samt ved publikation.

Dialogen med velfærdsministeren og Folketinget er afgørende elementer i Rådets arbejde. Rådet har i 2007 taget udgangspunkt i indsatsområderne i denne dialog, hvor særligt finansieringen og det kommunale samarbejde har haft vægt. Derudover henvender Rådet sig løbende til ministeren omkring generelle problemstillinger, der kommer til syne i Rådets arbejde og dialog med foreningslivet. Dialogen har dog på visse områder været præget af afventende forhandlinger om kvalitetsreform samt folketingsvalg. I denne forbindelse lykkedes det dog at få en række socialordførerne til skriftligt at forholde sig til spørgsmål vedr. frivilligt socialt arbejde, der blev lagt på Rådets hjemmeside. Dialogen har i 2007 endvidere været præget af, at der undervejs er skiftet ikke blot fra en socialminister til en anden, men ligeledes at socialministeren efter valget i november 2007 blev erstattet af en velfærdsminister med et langt større ressortområde. Dette har medført overvejelser i Rådet om, at man nu, trods det at man stadig skal forholde sig til frivilligt socialt arbejde, skal spil-

le ind i en større velfærdspolitisk kontekst. Da Rådet gennem flere år har arbejdet med dette sigte, bl.a. gennem dialog med den daværende Velfærdskommission, falder dette naturligt ind i Rådets arbejde, og særligt vurderes det, at det kan have positive afsmittninger i samarbejdet med kommunerne om inddragelse i bl.a. forebyggelse og sundhedsfremmende indsatser.

Som nævnt har en række overordnede og eksterne parametre haft indflydelse på Rådets mulighed for målopfyldelse. Her tænkes særligt på afventning af forhandling om kvalitetsreform, der såvel i forhold til indsatsområdet om finansiering samt arbejdet med at udbrede frivilligpolitikker og lokale charters har haft betydning. Derudover har de afventende forhandlinger om kvalitetsreformen haft stor betydning i forhold til den fortsatte udsættelse af udpegning og etablering af nyt råd, der har givet stor usikkerhed i forhold til Rådets arbejde, samt har hindret konkrete samarbejder med forskellige samarbejdspartnere, herunder partiernes socialordførere og velfærdsministeren.

Det vil afslutningsvis være relevant at bemærke, at handlingsplanen og dermed de fire indsatsområder for 2007 er forlænget til udgangen af marts 2008, hvor der skal udpeges et nyt råd, der herefter skal udarbejde handlingsplan for resten af 2008.

2.3. Redegørelse for reservation

Rådet har ikke haft reservationer til projekter i 2007. Nedenfor kan ses oversigtstabeller samt en mere detaljeret formålsbeskrivelse af Rådets reservationer til 2008.

Tabel 3: Resultat for regnskab 2007

Mio. kr.	Ordinær drift 2007		Resultat ultimo 2007	Akkumuleret overskud fra tidl. år	Opsparing ultimo 2007	Disponering	
	Bruttobevilling	Forbrug				heraf reserveret bevilling	heraf overført overskud
Rådet for Frivilligt Socialt Arbejde	4,0	3,8	0,2	0,9	1,1	0,6	0,5

Tabel 4: Budgettal for 2008

Mio. kr.	FFL2008			Til rådighed 2008	Institutionernes forventede forbrug	Forventet resultat 2008
	Netto-udgiftsbevilling	Reserveret bevilling	Indtægt			
Rådet for Frivilligt Socialt Arbejde	3,1	0,6	0,0	3,7	3,7	0,0

Rådet har i alt reserveret 0,6 mio. kr. i 2008 til afslutning af de nedenstående projekter:

- Rådet har reserveret 0,2 mio. kr. til en række afsluttende undersøgelser omkring samspillet mellem kommuner og frivillige organisationer. Rådet har i 2007 afholdt udgifter til analyse af § 18 bloktilskuds anvendelse i kommunerne efter kommunalreformen. Analysen gennemføres i samarbejde med KL er afsluttet i januar 2008.
- Rådet har reserveret 0,1 mio. kr. til afslutning af en undersøgelse af effekt og betydning af kvalificeringsaktiviteter for frivillige, herunder betaling af 40.000 henstående betaling af konsulentfirmaet CASA.
- Rådet har reserveret 0,3 mio. kr. til at afholde en planlagt konference med fokus på ledelse (*governance*) i frivillige organisationer samt til at gennemføre de planlagte debatmøder med det lokale foreningsliv.

3. Regnskab

Der aflægges regnskab for Rådet for Frivilligt Socialt Arbejde, som er regnskabsmæssig ansvarlig for hovedkonto § 15.13.07. Rådet for Frivilligt Socialt Arbejde.

Den regnskabsmæssige funktion er varetaget af Velfærdsministeriets departement, idet Rådet ikke er direkte opkoblet til statens regnskabssystem.

3.1. Anvendt regnskabspraksis

Anvendt regnskabspraksis er i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1693 af 19. december 2006 om statens regnskabsvæsen og de gældende retningslinjer i Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning.

Der er ingen ændringer i anvendt regnskabspraksis i forhold til sidste år.

3.2. Resultatopgørelse⁴

Resultatopgørelsen viser årets bevægelser på de enkelte poster og årets resultat.

Note	Resultatopgørelse (kr.)	2006	2007	Budget 2008
	Ordinære driftsindtægter			
	Indtægtsført bevilling			
	Bevilling	-3.000.000	-3.200.000	-3.100.000
	Reserveret af indeværende års bevillinger		600.000	
	Anvendt af tidligere års bevillinger			
	Salg af vare og tjenesteydelser	-15.350	-5.850	
	Tilskud til egen drift		-649.810	
	Øvrige driftsindtægter	-91.750		
	Gebyrer			
	Ordinære driftsindtægter i alt	-3.107.100	-3.255.660	-3.100.000
	Ordinære driftsomkostninger			
	Ændring i lagre			
	Forbrugsomkostninger			
	Husleje	163.152	247.262	200.000
	Andre forbrugsomkostninger	726.598	0	
	Forbrugsomkostninger ialt	889.750	247.262	200.000
1	Personaleomkostninger			
	Løn	1.588.042	2.260.542	
	Pension	106.285	238.806	
	Lønrefusion		-184.150	
	Andre personaleomkostninger	33.923		
	Personaleomkostninger i alt	1.728.251	2.315.198	2.300.000
	Andre ordinære driftsomkostninger	142.748	978.826	500.000
	Af- og nedskrivninger	140.160	88.044	100.000
	Ordinære driftsomkostninger i alt	2.900.910	3.629.330	3.100.000
	Resultat af ordinær drift	-206.190	373.670	0
	Andre driftsposter			
	Andre driftsindtægter		-66.100	
	Andre driftsomkostninger		137.440	
	Resultat før finansielle poster	-206.190	445.010	0
	Finansielle poster			
	Finansielle indtægter	-423	-45.061	
	Finansielle omkostninger	709	6.838	
	Resultat før ekstraordinære omkostninger	-205.904	406.787	0
	Ekstraordinære poster			
	Ekstraordinære indtægter			
	Ekstraordinære omkostninger			
	Årets resultat	-205.904	406.787	0

⁴ Noter til regnskabet fremgår under pkt. 5. Bilag til regnskabet.

NB: Reserveret bevilling er ikke blevet bogført i 2007, men vil indgå som primokorrektion i 2008.

3.3. Resultatdisponering

1.000 Kr.	2006	2007	2008
Disponeret til bortfald	0	0	0
Disponeret til reserveret kapital (båndlagt)	0	0	0
Disponeret til udbytte til statskassen	0	0	0
Disponeret til overført overskud	206	-407	0

Årets resultat blev et underskud på 0,4 mio. kr., som dækkes af Rådets akkumulerede overskud og bliver modregnet i egenkapitalen.

3.4. Balancen

Balancen viser Rådets aktiver og passiver pr. 31. december 2007.

Note	Aktiver (kr.)	31-12-2006	31-12-2007
	Anlægsaktiver		
	Immaterielle anlægsaktiver		
	Færdiggjorte udviklingsprojekter		
	Erhvervede koncessioner, patenter m.v.		
	Udviklingsprojekter under opførelse		
	Immaterielle anlægsaktiver i alt	-	-
	Materielle anlægsaktiver		
	Grunde, arealer og bygninger		
	Infrastruktur		
	Produktionsanlæg og maskiner		
	Transportmateriel		
	Inventar og IT-udstyr	221.880	159.545
	Igangværende arbejder for egen regning		
2	Materielle anlægsaktiver i alt	221.880	159.545
	Finansielle anlægsaktiver	60.000	60.000
	Anlægsaktiver i alt	281.880	219.545
	Omsætningsaktiver		
	Varebeholdning		
	Tilgodehavender	165.550	168.586
	Værdipapirer		
	Likvide beholdninger	1.145.000	2.164.458
	Omsætningsaktiver i alt	1.310.550	2.333.044
	Aktiver i alt	1.592.430	2.552.589
	Passiver (kr.)	31-12-2006	31-12-2007
	Egenkapital		
	Startkapital	60.000	60.000
	Opskrivninger		
	Reserveret egenkapital		-
	Overført overskud	901.831	495.929
3	Egenkapital i alt	961.831	555.929
	Hensættelser		
	Langfristet gældsposter		
	Prioritets gæld		
	Anden langfristet gæld	222.000	154.102
	Statsgæld		
	Langfristet gæld i alt	222.000	154.102
	Kortfristede gældsposter		
	Leverandører af varer og tjenesteydelser	217.057	348.402
	Systemtek. ml.regn.- og afstemningskonti	11.656	4.688
	Anden kortfristet gæld	10.083	700.651
	Skyldige feriepenge	169.803	188.817
	Reserveret bevilling		600.000
	Igangværende arbejder for fremmed regning		
	Periodeafgrænsningsposter		
	Kortfristet gæld i alt	408.599	1.842.558
	Gæld i alt	630.599	1.996.660
	Passiver i alt	1.592.430	2.552.589

3.5. Opfølgning på lønsumsloft (§15.13.07)

År	1.000 kr.
Lønsumsloft, akkumuleret opsparing 2006	96
Lønsumsloft 2007	1.900
Lønforbrug 2007	2.315
Lønsumsloft, akkumuleret opsparing 2007	-319

Tabellen indeholder en opgørelse af udnyttelsen af Rådets lønsumsloft. Rådet havde ultimo 2006 en akkumuleret opsparing af lønsum på 96.000 kr. Rådets lønsumsloft var på 1,9 mio. kr. i 2007. Årets lønforbrug blev på 2,3 mio. kr., hvilket resulterer i et merforbrug på 319.000 kr.

3.6. Bevillingsregnskab (§15.13.07)

Bevillingsregnskabet indeholder Rådets indtægter og udgifter på hovedkontoniveau:

1.000 kr.	Regnskab 2006	Budget 2007	Regnskab 2007	Difference 2007	Budget 2008
Nettoudgiftsbevilling	3.000	3.200	2.600	600	3.100
Nettoforbrug af reservation	0	0	0	0	600
Indtægter	108	0	767	-767	0
Udgifter	2.745	3.200	3.774	-574	3.700
Resultat, brutto	2.637	3.200	3.007	193	3.100
Resultat, netto	363	0	-407	407	0
Løn	1.704	1.900	2.315	-415	2.300

Resultatet for 2007 blev et underskud på 0,4 mio. kr., som dækkes af Rådets akkumulerede overskud og bliver modregnet i egenkapitalen.

4. Påtegning

Årsrapporten er aflagt i henhold til Bekendtgørelse nr. 1693 af 19. december 2006 om statens regnskabsvæsen.

Årsrapporten dækker de regnskabsmæssige forklaringer for § 15.13.07. Rådet for Frivilligt Socialt Arbejde, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for finansåret 2007.

Det tilkendes gives hermed:

1. At årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målostillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende.
2. At de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og
3. At der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning og drift af den institution, som årsrapporten omfatter.

København, den 3/4 2008

Terkel Andersen

Rådsformand

København, den 24/4

Kristian Wendelboe

Departementschef

5. Bilag til regnskabet

Note 1: Personaleomkostninger

	2005	2006	2007 R-året	2008 B-året
Antal årsværk	3,4	3,7	4,9	5,0
Tilgang af medarbejdere	5	2	1	
Afgang af medarbejdere	2	2	1	

Note 2: Materielle anlægsaktiver (kr.)

	Inventar og IT-udstyr
Kostpris	582.678
Primokorrekationer og flytning ml. bogføringskreds	
Tilgang	25.710
Afgang	
Kostpris pr. 31. december 2007	608.388
Akkumulerede afskrivninger	448.842
Akkumulerede nedskrivninger	
Regskabsmæssig værdi 31. december 2007	159.546
Årets afskrivninger	88.044
Årets nedskrivninger	
Årets af- og nedskrivninger	88.044

Note 3: Egenkapital (kr.)

Egenkapitalen	
Startkapital	60.000
Ændring i startkapital	
Startkapital ultimo 2007	60.000
Reserveret egenkapital primo	0
Ændring i reserveret egenkapital	0
Reserveret egenkapital ultimo 2007	0
Overført overskud primo 2007	901.831
Overført fra årets resultat	-405.902
Overført overskud ultimo 2007	495.929
Egenkapitalen pr. 31. december 2007	555.929